

OBČASNÍK BRNĚNSKÝCH

UNITÁŘŮ

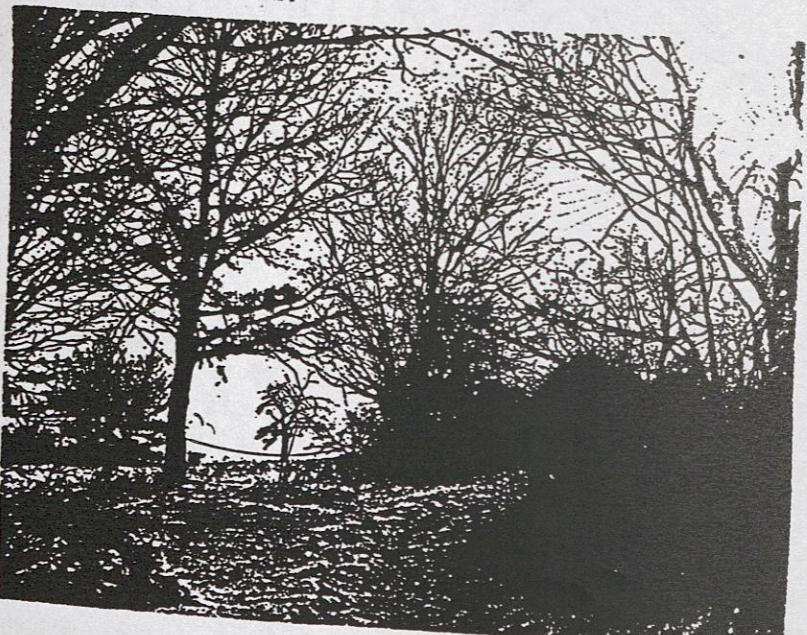
Povitník

7

Poutník

OBČASNÍK BRNĚNSKÝCH
UNITÁŘŮ

VÁŽENÍ A MILÍ BRATŘI A SESTRY,
ČTENÁŘI POUTNÍKA,

až se k Vám dostane tato malá úvaha, budou vánce nebo již oslavíme příchod nového roku. V každém případě dostaneme dar. O jaký že dárek se jedná? O ten co nacházíme pod stromečkem? Nikoliv, nejde o tradiční štědrovečerní nabídku, ale o dar, který by bylo výstižnější psát s velkým D. Dar každoročního zastavení a připomenutí našeho poslání na této Zemi, kterým je putování ke Světlu - nejvlastnější lidský úděl - směrování od temnot, růst nad bídou dočasnosti a pomíjivosti.

Tedy obdrželi jsme jako každým rokem Dar zastavení, ale také stejně vzácný Dar plynutí. Byl nám darován zas jeden rok, kytice dnů, po které jsme směli pobývat na této Zemi, jako nepatrné, ale i neopomenutelné součásti Vesmíru, Bohem neustále tvořeného a Jeho Moudrostí řízeného.

Tak jsme po všechny dny a hodiny tohoto minulého roku směli plynout v čase, z něhož každý zlomek či okamžik jsme mohli pohlédnout ke Světlu nebo alespoň zahlednout, zatušit "cíp Věčnosti". Jak a kde? Přece na každém kroku ces-

tou po Stvoritelově díle, v oddané modlitbě,
v meditaci, která je zastavením a sebeodevzdání.

Máme proto za mnohé děkovat. Námítáme snad, že zdaleka ne všechno v uplynulém roce bylo dobré a ušlechtile směřující k Věčnosti? Co je to všechno proti naději, že neustále v naší bezprostřední blízkosti přebývá Bůh, který je za každých okolností při nás. Vždy na straně člověka. Nemohl nám dát větší dar než čas dalšího roku, po který celou tu dobu na nás nesmírně trpělivě čekal.

Jsme tedy v postavení obdarovaných - a co přinášíme my? Dobrou vůli, za níž následuje Pokoj jak hlásá bethlehemský nápis. Je to vůle především připravená přijmout Jeho vůli a také ochotná začít vždy znova a lépe a třeba jít i dosud neznámou cestou. Začít třeba tak jak o tom hovoří následující úryvek básně Nový začátek.

Tak tedy : Přeji nám všem stále nové začátky a hodně dobré vůle. A našemu Poutníku více pěkných příspěvků. Nashledanou v novém roce

1996

Jarmila Plotčiná

Bohumil Houser

S V A T Á N O C /sonet/

Svatá noc, tichá noc,
andělé sestupují k zemi
svátost vdechují do vánoc
do sídlišť, kde radost není.

Posvěcen měsícem padá sníh bílý,
očistu přináší nečisté zemi
zařícím úplňkem bytosti sílí
znovu se přece dnes narodily.

Má mysl vánoční v údivu hledí
vločky jak padají z nebeských sfér
vítr se v závějích lehce brodí.

Osvětlen lunou celý svět se mění
přijal přec pravidla karmických her
utrpením nás všechny osvobodí.

Vánoce 1995/96

Nový začátek -

se podaří jenom opuštěním starého

- to potřebuje vysvětlení

mých vztahů k nynějším.

To znamená někdy bolestivý zlom a řez,

ten je ale umožněn

odvahou k důvěře.

Nový začátek je mi darován a
ve všech jeho uschovaných možnostech
k utvoření možný.

Smím nově začít:

každý den,

každý rok,

vém zaměstnání

vém vztahu k lidem

a vém vztahu k Božskému.

Smím nově začít -

strachu odpovědět důvěrou

proti nesmělosti nasadit naději,

tajemné potkávat s láskou.

Smím nově začít -

v každodenním začátku se cvičit

v novém tvoření,

neboť naděje plný věří na možnost změny.

Naděje je síla, která podporuje život.

Naději zlatit znamená

ničitelným silám přenechat pole působnosti.

Smím nově začít - neboť jsem schopný naděje.

Pravá naděje s důvěrou hledí před sebe

nezavírá oči

nýbrž hledá možnosti

s těžkostmi se vypořádat.

Bohumil Houšer:

NOVOROČNÍ

1996

Venku směží, vítr duje
mráz nám štípe do tváře
na oknech kresby maluje
jako frezky z oltáře.

Lidé s úsměvem si přejí
lepší rok než skončil právě
rukama si potřásají
vše uteklo lehce, hravě.

Do Bosny na zajištění míru
přišla vojska z O.S.N.
pod vedením oficírů
vyženou tam čáblu ven.

Přivezou tam standard také
korupci a prostituci
načichlí jsou Vietnamem
jsou to přece zlatf kluci.

I s AIDS se kšeptovat bude
co tomu řeknou lékaři?
Bosna již zažila cosi
tedy ji bratři nakazí.

Ve Francii vře horká kaše
volnost, rovnost, bratrství
Alžír ohněm přikrmuje
šavle sobě nabrousí.

Vždyť Allah to všechno věděl
když svou notu rozehrál
atomky tam v Tichomoří
dobrým dětem ke hraní dal.

Bohumil Houser

KATOVO VÁNOČNÍ SVĚDOMÍ

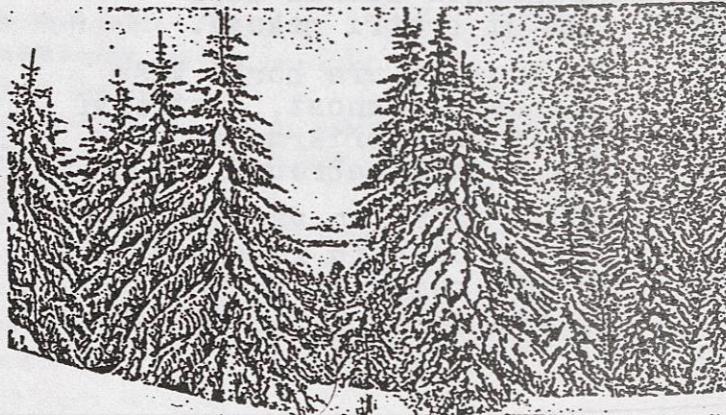
Jem si hrajte, rozšírujte
ten svůj malý klub
ale s atomkem si nehrajte
jako malý kluk.

Atomky nejsou na hraní
to ví každý v O.S.N.
ty jsou dnes pro Mafiamy
až dozní mírový sen.

Hong-Kong bude jablko sváru
pro zastavení zázraku
USA s Taj-Wanem v péru
udělají nápravu.

Tak v míru v tom roce šestky
Mefisto vše zařídí
otřese nám zlatou klecí
burze se dech zatají.

Ty náhražky pravého zlata
šedé spinavých papírů
ukáží nám sílu výry
v křehkost světa upírů.

.... a pištěla jako myška, marně se snažíc vytrhnout katovým pacholkům. "Pane kate, pane kate, prosím vás nedělejte mi trápení!" - tak prosila Marie Antoineta francouzská královna před popravou. Takový obraz by nenamával ani Delacroix, pomyslel jsem si, protíráje si na vězeňském lůžku oči rozpálené horečkou. Křiklavost barev nezmizela ani teď z mého vědomí. V šeru cely jsem rozeznal známé předměty: židli, stolek, balík nařezaných provázků, hliněný džbán, dřevěný záchodek s kýblem, nahore, téměř u stropu malé zamřížované okénko posypané sněhem jako symbol pro mé Vánoce 1943.

Co mě to probudilo? Horečka či chlad jinovatky na stěnách? Kroky. Kroky bachaře. Zvuk otvírání závory a vrznutí klíče. Rozeznávám siluetu muže středních let s orlím nosem. Tlustý bachař jen opatrně nakoukne pak opět přirazí dveře a zastrčí závoru.

Neznámý si sedá na jedinou židli a kyne mi rukou, abych zůstal ležet. Zapaluje si ci-

garetu. "Maród?" - vystřeluje náhle egericky otázku. Přikyvuje a nemohu od něho odvrátit zrak. "Kdo myslíš, že jsem?" - ptá se rychle změněným přátelským tónem. Sebevědomě odfukuje kouř, ohrnuje si límec, mne si žilnaté ruce. Vyzařuje z něho i v chladu celý mráz a hrůza smrti. "Ty, ty jsi kat!" - uklouzlo mi. Muž se hrdě napřímil: "Mistr kat!" Dnes tě potká velký vánocní štěstí, mladej, ba zázrak, neb ten z vašich lidí, kdo se mi podívá do očí, přestane dýchat. Povolali mě náhle do Breslau tam od vás - přímo z Prahy, cestuji nyní s pacholky od jednoho města k druhému, všude je plno práce! Proklatej tenhle třiačtyřicátej rok, pracujeme i přes Vánoce. A zima bude zase škaredá! Máš horečku?" Aniž by vyčkal mojí odpovědi, pokračoval: "To je dobré, aspoň ti není zima." "Co chceš ode mě tak pozdě v noci?" zeptal jsem se. "Jen se trochu před prací rozptýlit. Breslau je teď mrtvé město - ale před válkou, to bys koukal na ten noční život. Nelituj, že jsi dnes tady! V tomhle kriminále na Kletschkaustrasse je klid. Připadá mi to tu jako v klášteře. Myslíš, že je vůbec nějaký rozdíl mezi klášterem a kriminálem? Je vidět, že se potřebuje vymluvit. Pokračuje: "Poslyš, mladej, proč tě vlast-

ně zašili? No, za politiku jste tu všichni i ti naští zrádcové! Ale k čertu, proč jsi to dělal? Vždyť vy Češi jste jedinej národ, který Vůdce vzal do ochrany a nežádá od něj kraváve oběti a přece rebelujete, zatímco výkvět mužů celé Evropy se vraždí ve sněhu a plísanicích, vy zákeřní rebelanti si zde sedíte, chráněni vězeňskou zdí, mřížemi a zámky před šílenstvím téhle prokleté války! Podívej se jen můj starší kluk - je slepý. Vypálili mu oči u El Alameinu. A druhej? Padl do zajetí u Stalingradu! A my jsme pro vás postavili takový pevný kriminály, aby na vás nikdo nemoh! No taky platíte daň krve. Ale s frontou se to nedá srovnat! Víš kolik jich tam každej den leží ve sněhu a čekají dlouhé hodiny, než vykrvácejí nebo zmrznou? V posledním dopise z Ruska psal mi kluk větu, kterou nezapomenu do smrti. Napsal: Přede mnou ležel zkrvavený Ivan a volal - kamaráde já ještě nejsem mrtvej, prosím tě vem ten balvan a doraz mě! Víš co to znamená? Ale já dělám čistou práci. Víš jak vypadá quillotina? Nůž váží 75 kg a musí bejt ostrej jako břitva! Čistá práce kamaráde! Buch, buch a je to!"

"Ty jsi ženat?" ptám se a nemohu poznat vlastní hlas. "Tomu se divíš? To patří k řemeslu. Řezníci, policajti, důstojníci, rybáři, lovci - všichni co jsou vyučeni v zabíjení a zabíjejí, jsou nejžádanějšími milenci!" "Nevěříš? Je to snad ten pud pralovce a prammatky! Poslední stopa pramechanismu matky přírody v tomto perversním světě. Chápej to tak: Ti co prolévají nejvíce krve, musejí ji zase vrátit životu. Komické co? Víš co řekl Napoleón po jednom vítězství, když generálové naříkali nad velikostí ztrát?" Kat si opět začal třít dlaně, aby si je zahřál a pokračoval: "Jedna noc v Paříži na oslavu mého vítězství mi je všechny vrátí! Snad mi nebudeš věřit, ale když jsem naposled pracoval v Mnichově, zastavil jsem se večer po práci v Regině. Nób! podnik! A sedím jako obyčejně, popijím a tu si ke mně přisedne děvčátko jako obrázek, no dvacet jí nebylo. Vyzývavě se zeptalo - co sedíš smutnej, přijel si z fronty? Pracoval jsem, odpověděl jsem jí, stínal jsem hlavy a byly mezi nimi i dvě tak mladé, jako jsi ty. Špiónky, které prodávaly Angličanovi naše vojáky na frontě. Takhle sedím a piju vždy po

práci a v myšlenkách si to vždy musím zopakovat. A kupodivu, vždycky ke mě přijde nějaká ženská.. Jsem kat. Mistř! A co myslíš, že mi ta křehotinka odpověděla? To je nádherné! Takového jsem si přála již dávno poznat! Studuji anatomii... Dal jsem jí celej svůj deputát za poslední práci - sto cigaret a flašku rumu.

Znovu si zamnul ruce. Zamřížovaným okénkem náhle vnikly do cely paprsky úplňku jako jediné vánoční ozdoby a ozářily mužnou, ale nesmírně krutou tvář kata. Díval jsem se na její vrásky, jako hypnotizován. Byla to tvář, v které každá vráska vyjadřovala násilí a lidské utrpení od pravěku až po naše dny.

"Utrpení - pokračoval, jako by četl mé myšlenky - "co víš ty, chlapče, o utrpení? Lidé se bojí kata, který jediný ukončuje život humánním způsobem. Ale ku podivu nebojí se smrti při autonehodách či onemocnění rakovinou, při kterém člověk prožívá bolesti po celé týdny, bolesti, které my staří mazáci už ani neumíme v lidském těle vyvolat..."

Noční návštěvník povstal. Pokynul rukou, hodil mi na lůžko dvě cigarety, třikrát zabou-

chal na oplechované dveře cely. Ještě jednou se obrátil a zamumlal: "Potkalo tě štěstí, mlaď, viděl jsi tvář mistra a nezemřel jsi, to je zázrak, pamatuj si to dobře, to je velký štěstí. Radostné vánoce! Znovu zabouchal. Tlustý bachař mu poslušně otevřel a on odešel tak tajemně a mlčenlivě, jak přišel. Po chvíli však znova zaráchotil klíč a klapla petlice.

Do cely vstoupil bachař s lapiduchem - vězňem z maródky. I v horečce jsem ho poznal - Bohouš! "Víš" - říká mi Bohuš, víš mame to hlášeno už tři dny, že ležíš v horečkách, ale nikdo s tím nic nedělá. Prasata! A právě teď, půl hodiny po půlnoci si na tebe vzpomenou. Prasata! Však jim za to Rusové vypálejí to jejich hnizdo! A ty dvě cigaretety mi pochopitelně dáš - vždyť nekouříš. Dám ti za ně tři porce chleba... Nakládají mě s bachařem na nosítka a odnášejí na maródku.

Na přání našich čtenářů otiskujeme úryvek promluvy Jarmily Ploténé SVĚT DERVÍŠŮ...

DŽALÁL-UD-DÍN RÚMÍ
zvaný též MAULAVÍ - /1207-1273/
peráký básník.
Jeho dílo ~~MASNAVÍ~~
~~MASNAVÍ-I MA NAVÍ~~ se považuje za
bibli sulfismu.
Malý encyklo.slovnik

S Ú F I S M U S
/z arab. suf = vlna, sulfiové = nosící vlněný plášt/ - nábo. mystické učení v islámu.
Vzniklo v 8. až 9. století a rozšířilo se v
zemích arabského chalifátu.

Filozofický slovník

Jarmila Ploténá:

BOŽSKÝ BÁSNÍK - MAULÁVÍ

Džalál-ud-dín Rúmí se narodil 30.9.1207 v HALCHU v rodině kazatele ulema Bachaddina VELEDA, známého jako "Sultán učenců". Jeho jméno se piše také Bahá-ud-dín./1/

Vlastní jméno Džalál-ud-dína Rúmího je Muhammad Džalál-ud-dín. Později, když se stal proslulým básníkem a světcem, byl nazýván "Mevlána" čili "Maulaví".

Po vpádu Čingizehána do Střední Asie roku 1219 opustila rodina "Sultánu učenců" Balch. Důvodem tohoto odchodu byla také

neshoda Bahé-ud-dína Veleda s panovníkem a také obava před Mongoly, které předcházela hrůza na tisíc mil dopředu. Životopiscům je známa věštba "Sultánučenců", kterou pronesl v balchské mešitě: "Já odejdu, ale nechť je známo, že zanedlouho potom přijde mnohohlavé vojsko, jako sarančata zakrývající nebe. Tak jako je psáno: Stvořil jsem je z hněvu a prchlivosti své. Balch vypije šerbet smrti. A panovník bude vyhnán ze země své a zmře v nuzotě a neznámý sanoten."

Mongolské nebezpečí bylo opravdu veliké, zejména v prvních letech jejich expanze.

Proslulost "Sultánučenců" jako proroka a světce způsobovala, že karavana s malým Džál-ud-dínem, pravděpodobně již dvanáctiletým /dle profesora J. Rypky čtyřletým/ byla všeude v islámském světě všechna vítána.

Významné byla setkání malého Džál-ud-dína s básníkem a mystikem FARÍD-UD-DÍNEM v Nišápuru v letech 1219 až 1221.

Nejbližším cílem poutníků byl BAGDÁD, kde se doslechli o vyvrácení Balchu. Předpověď básníkova otce se tedy splnila. Mongolové byli na nezadržitelném postupu, jehož způsob lící současný historik stručně a jasně: "Přišli, spatřili, zabili, zničili a odešli." To byly počátky mongolských výbojů, kdy Mon-

golové si s ovládnutým územím ještě nevěděli rady. /Džingischán byl vyborný organizátor a strateg vojenský. Když ovládl částečně Čínu, stal se jeho hlavním politickým rádcem Číňan Čut-sai, který ještě dluho po smrti Džingischánově řídil mongolské záležitosti a mínil barbarškou divokost svých pánů a zachránil nesčítaná města a umělecká díla od zkázy. Jako zajímavost historickou uvádí H.G.Wells, že "mongolské vojska zaplavila Polsko a zaocnila se Uher v r.1241. Ačkoli Mongolové zvítězili u Lehnice, nepokračovali ve svém útoku na západ." Evropa si oddychla. Ale v Asii nebylo země, která by nebyla ohrožena Mongoly./

Ani Syria se nezdála tehdy dostatečně bezpečnou. Bylo nutno uchýlit se na sever, do nejzápadnějších cípů na východě Malé Asie. Rodina "Sultánučenců" zakotvila v LARENDE roku 1221. I zde byla nadšeně přijata.

Přijetí v Larendě dokazuje hlubokou zbožnost tehdejších "věřících", kteří "Sultánučenců" očekávali dychtivě a přijali jej se slávou a úctou. Místní vlastař - sultánův "náměstek" emir Musa dal dokonce na přání světce stavět "náhrobky" a "duchovní budovy". Podle životopisce Radíje Fiše a patrně

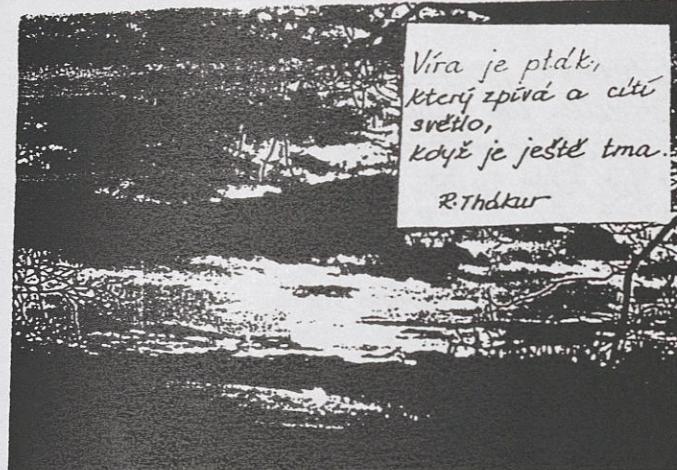
na základě starých pramenů lze soudit, že "družina "Sultánu učenců" byla nucena opustit LARENDO na základě jakéhosi události, které došlo anonymně k představiteli tehdejšího /také jího/ islámského světa A. Kej-Kubedovi I. Událost mělo asi ta ovýto obsah: "Do zemí věřících přišel "Sultánu učenců", aby posvětil tento kraj světlem své svatosti. Zatím však Sultánovi našeho času nebylo nic oznámeno, protože Jeho sluha emír Musa drží světce násilím v Larendě, kde mu dal vystavět mešitu a překrásný náhrobek pro jeho zesnulou ženu, stavby to nadmíru nákladné. Chování emíra svědčí o tom, že kdejaký odtek vašeho valičenstva říje bez bázně před Vaším spravedlivým hněvem." Skutečnost však byla taková, že "Sultánu učenců" byl v Larendě dobrovolně a nijak netušil po lesku a po poctách vládceova dvora. Krom toho byli s emírem přáteli. A právě proto, aby ochránil bezpečnost svého přítele Muzy, odešel básníkův otec i s ostatními do KONJI /hlavního to města tehdejšího islámského světa/. Musa nakonec došel u panovníka milosti a můžeme usuzovat, že příčinou toho byla panovníkova vděčnost za příchod světce na jeho dvůr. Také bychom mohli říci,

že "radost z

"darsanu" byla silnější než sultánská ještěnost"./Tedy: "radost ze setkání se svatým člověkem"..../

Ještě dříve však, než k tomuto došlo, zabil pozdější básník Rúmí-Maulaví řadu dobrých a špatných událostí. Roku 1225 /osmnáctiletý/ se členil s dcerou sumarkandského kupce a otceva murída, jehož rodina následovala karavenu z Balchu. Jmenovala se GAUCHER-CHATUN. O rok později se novomanželům narodil první syn VELET /pozdější pokračovatel Maulavího díla/. A ještě dříve než opustili v r. 1228 Larendu, zemřel básníkův bratr na plísní chorobu a rovněž jeho manželka Gaucher-chatun zemřela. Byla to pro něho velká ztráta. Jak bratra, tak zejména i manželku velice miloval. Zůstala pro něho věčným ideálem svaté a oddané ženy, tak jako Beatrice pro Danta. Vypráví se o ní, že ač byla ještě velice mladá, toužila dát svému manželovi synka. Avšak každé děťátko ji brzy po narození zemřelo anebo se již narodilo mrtvé. Při narození posledního dítěte slabé Gaucher velice trpěla a v bolestech rozkousala celý polštárek, jen aby ani slovem nezazněkula a nezarmoutila tím svého drahého manžela.

K dalšímu úmrtí v básníkově rodině došlo již v hlavním městě seldžuckých sultánů KOM-JI. 12. ledna 1231 zemřel básníkův otec "Sultánučenců". Džalál-ud-dín pak odchází do duchovní školy v Damašku, aby se zdokonalil v naukách. Toto zdokonalování bylo ještě rázu "naučného", tedy teoretického. Islámská duchovní škola roslíšuje totiž dvojí "umění", dvojí zvládnutí nauky. Za prvé: nauky "pozemské", teoretické neboli vnější, čímž se rozumí vnější učenost, zvládnutí vědomostí panětí a rozumu, logickým uvažováním a rozumovým poznáním. Druhá část duchovního umění je skrytá, to jest zkušenost, pravé poznání bez zpravidlování rozumem a smysly. Zatímco první část se učí na školách, druhá část se osvojuje pod vedením Mistra Šejchů. Je to dvojí stránka "CESTY", známá jak křesťanství tak i hinduismu i jiným směrům. První část by se dala srovnat se studiem teologie, druhá s cestou asketickou a osvěcovací. V HINDUISMU je první představována obdobím brahmačarje a gohastry - učně duchovních наук a prakticky žijícího hospodáře a druhá s vanaprasthou a sanjásou, to jest askerí v lesích a přistěším a s odchodem do bezdomoví jako závěrem pozemského života.

Lid, který chodí v temnotách, vidí velké světlo...

PF%

...neboť se nám narodí dítě, bude nám dán syn, na jehož rameni spočine vídání a bude mu dárno jméno: „Dívajný vládce, božský bohatýr, otec větrnosti, Vladaře pokojí.“
Jeho vladarštěr se rozšíří a pokoj bez konců spočine na trůn Davida a na jeho království...

Iz 9,1-6

Dar lidský
nelze darovat.
Cekd,
aby byl přijat.

R.Thakur

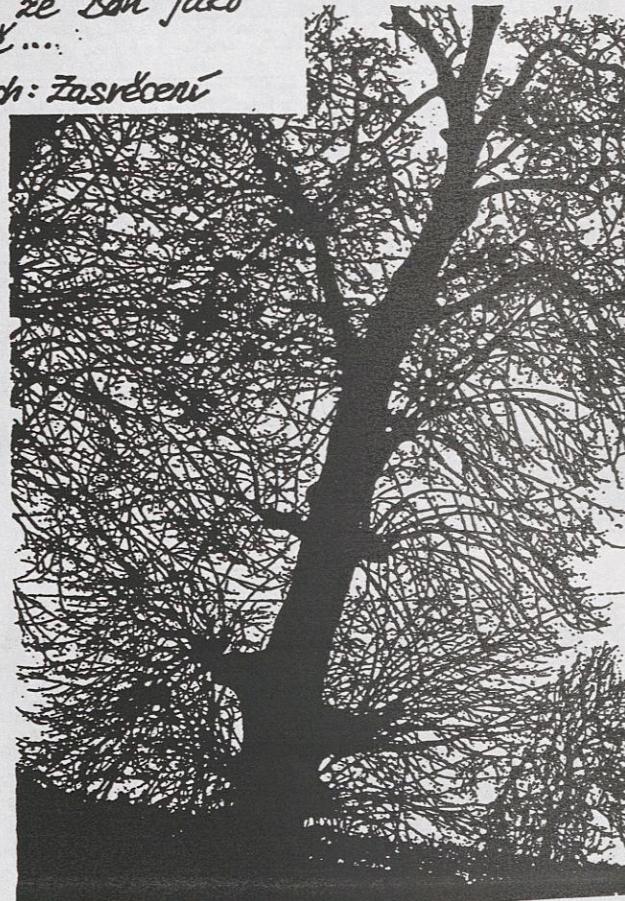
STRÍPKY
ZRCADLA
PRAVDY

Bůh je neoddělitelnou jednotou.
On je přítomen všude. On naplňuje
celý vesmír.. Celý vesmír žije,
protože Boh jej oživuje svým
vlastním věčným Bytím.. Boh
je teď jako strom života...
oživuje strom poznání dobrá
a zla...

Tvé já je větvíkou velkého
stromu života Božího a Ty
žijete jedině proto, že Boh jako
tvé já žije v tobě....

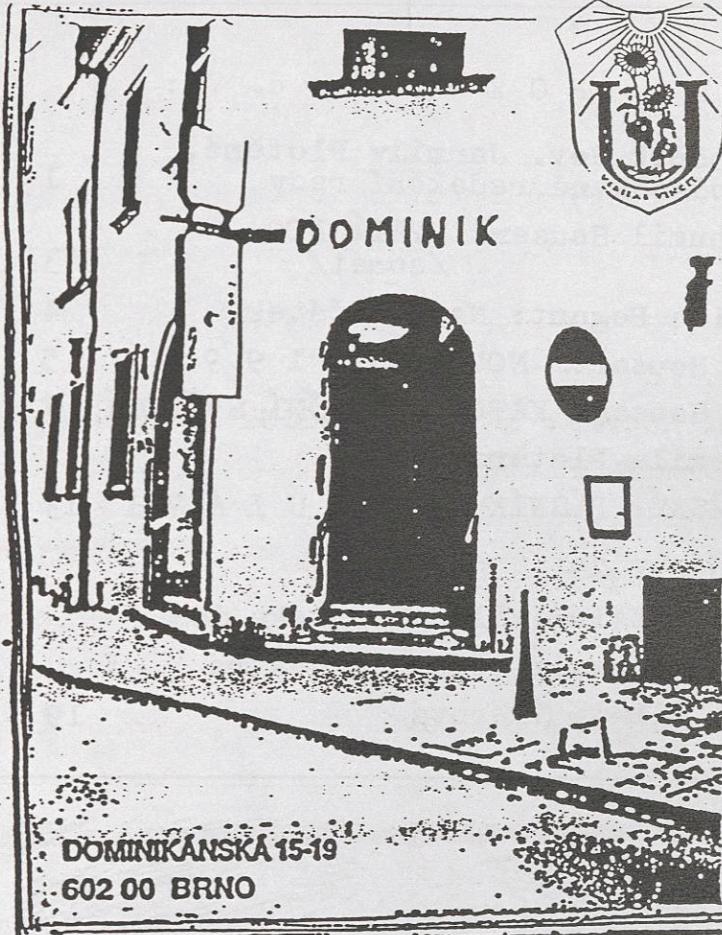
E.Haich: Zasvěcení

O b s a h P O Z N Í K A č. 7 :

1. Úvodník Rev. Jarmily Ploténé,
předsedkyně redakční rady	1
2. Bohumil Houser: SVATÁ NOC
(sonet)	3
4. Erika Bogout: Nový začátek	4
5. B. Houser: NOVOROČNÍ 1996	5
6. B. Houser: KATOVO VÁNOČNÍ SVĚDOMÍ	7
7. Jarmila Ploténá:
BOŽSKÝ BÁSNÍK - MAULÁVÍ	13
8. STŘÍPKY ZRCADLA PRAVDY	
PF 96 připravila a obrázky do
toto čísla věnovala sestra	
Dr. Milada Škárová	19

UNITARIA

SPOLEČENSTVÍ PRO ROZVOJ
DUCHOVNÍHO ŽIVOTA

NÁBOŽENSKÁ OBEC ČESKÝCH
UNITÁŘŮ V BRNĚ